

Omsorgen satsar på kompetens

Renare luft vintertid

Estetprogram lockar i Älvsbyn

Älvsby Traktor i ständig utveckling

älvsbybladet

NR 4 / 2004

INFORMATION FRÅN ÄLVSBYNS KOMMUN

God Jul
& Gott Nytt År

Snart skriver vi 2005!

Inför ett nytt år har vi alla förhoppningar och förväntningar, men kanske också någon liten farhåga?! Socialtjänstens

verksamhet är som allting annat - föränderlig. Krav ställs från olika håll. Från myndigheter, andra verksamheter och från kommuninnevånare. Krav innebär också utmaningar. Inom socialtjänsten är vår utmaning att klara av att få budgeten i balans och samtidigt ge kommuninnevånarna en god omsorg. Älvsbyns kommun är känd för att ha en mycket god kvalitet i sin vård och omsorg. Vår strävan är att även i fortsättningen kunna sörja för god omsorg för dem som behöver våra tjänster. Eftersom vi har mycket professionell personal är jag övertygad om att vi ska klara av det även i fortsättningen.

Utifrån de beslut som tagits i socialnämnden har vi påbörjat en rad förändringar. Fluxens särskilda boende avvecklas, Kedjans verksamhet avvecklas, dagverksamheten för dementa har flyttas från Kullbo och så vidare. Beslut om förändringar skapar alltid oro. För att vi ska kunna hantera oron på ett bra sätt är det viktigt att personalen har möjlighet att påverka utformningen av verksamheten. Delaktighet är en förutsättning för en god arbetsmiljö. Det är också en förutsättning för att vi ska kunna höja våra frisktal. Genom att vi fått drygt 2 miljoner i projektpengar från det så kallade HELA-projektet har vi möjlighet att inom äldreomsorgen, som är vår största verksamhet, samlas i arbetsgrupper och diskutera hur vi ska åstadkomma en bra verksamhet med bra arbetsmiljö och god omsorg inom de ekonomiska ramarna. På sikt ska det också finnas möjligheter till högre sysselsättningsgrader för de som så önskar.

Vår stora utmaning under det närmaste året – en väl fungerande verksamhet med budget i balans – är tuff! Det krävs gemensamt mod och ansvar! Men jag hoppas också att personalen känner lust inför utmaningen. Det blir inte som förr, men verksamheten kommer att fungera och den blir så bra som vi gör den till!

Till sist vill jag önska all fantastisk personal en riktigt God Jul och ett fint 2005. Detsamma önskar jag även alla andra kommuninnevånare!

Birgitta Nilsson
Socialchef

Hållbar kompetensutveckling

Projekt som ger mening och kunskap

En fantastisk chans att öka sin kompetens utan att det kostar något. Det är omdömet om socialnämndens projekt Hållbar kompetensutveckling som pågår sedan ett och ett halvt år.

– Syftet är att höja kompetensen ytterligare bland kommunens vårdpersonal och även att genom mer kunskaper skapa en ännu högre känsla av mening i arbetet, säger Karin Sundström som är lärare i utbildningarna.

Just nu vidareutbildar sig 30 vårdbiträden i Älvsbyn till undersköterskor. De träffas regelbundet för undervisning tillsammans med läraren Karin Sundström.

Kommunal, kommunen och lärcentrum driver projektet som vänder sig till de anställda inom vård och omsorg i kommunen. Hittills har 75 personer gått eller går kurser inom projektets ramar. Många läser till undersköterska eller personlig assistent och andra läser någon påbyggnadskurs, till exempel demensomvårdnad eller hälsopedagogik. Dessutom har 80 personer gått en kortkurs i hjärt- och lungräddning.

Relevant

Birgitta Nilsson arbetar på en demensavdelning på Nyberga. Hon är en av dem som tagit chansen att vidareutbilda sig i projektet genom att gå spetsutbildningen för vård av dementa. En gång i veckan från oktober i fjol till maj i år träffades gruppen för lektioner och i övrigt studerade var och en på egen hand.

– Kursen var mycket relevant till arbetet. Trots att jag har jobbat med dementa i 15 år gav den nya viktiga kunskaper, till exempel ökad förståelse för hur vissa hjärnskador leder till ett visst beteende, säger hon.

– Ett rätt bemötande är den viktigaste kompetensen för oss som jobbar med detta. Utbildningens tyngdpunkt låg på det och att utbyta erfarenheter med andra som jobbar med dementa är lärorikt och medvetandegörande.

Birgitta Nilsson tycker att utbildningens utformning är bra. Framför allt att man kan styra den tidsmässigt, så att det inte blir betungande för arbetet och privatlivet.

– Det är en fantastisk chans att öka sin egen kompetens, utan att det kostar något, påongterar hon.

Trots att Birgitta Nilsson har arbetat i 15 år med dementa vårdtagare fick hon nya värdefulla kunskaper av kursen som hon gick i projektet Hållbar kompetensutveckling.

Bättre service med ny hemsida

Om allt går som planerat läggs kommunens nya hemsida ut på internet den första mars. Den har nytt utseende och till stor del nytt innehåll. Så småningom kommer den även att ha en mängd funktioner för kommunikationen mellan allmänhet och kommunförvaltning.

Arbetet med den nya kommunwebben har pågått sedan i våras. En arbetsgrupp har tagit fram idéer och förslag på innehåll och funktioner. I grunden är dock projektet med den nya hemsidan ett samarbete med fjorton andra kommuner med Göteborgs kommun som bas.

– Kostnaden för de samarbetslösningar som Göteborg erbjuder är en bråkdel av vad det skulle kosta att göra arbetet själv, säger informatör Anna-Lena Jonsson som är projektledare för den nya kommunwebben tillsammans med IT-chef Bertil Pettersson.

– Det är dessutom en stor fördel för oss att vi får ta del av deras kompetens och erfarenhet, säger han.

Utvecklas i etapper

Sidan färdigställs i etapper och det första som kommer att märkas utåt är det nya fräschare utseendet och ett mer omfattande innehåll. I lösningen ingår ett nytt verktyg för att enkelt publicera information på hemsidan, något som naturligtvis i första hand personalen märker av, men som också ska leda till att mer uppdaterad information alltid finns på webben.

I nästa skede införs ett nytt ärende- och dokumenthanteringssystem. Det innebär bland annat att diariet, protokoll och andra offentliga handlingar kommer att finnas tillgängliga för allmänheten på webben.

Allt eftersom kommer sedan fler och fler tjänster att tillkomma. Till exempel räknar man med att ungdomar som ska börja gymnasiet hösten 2006 kommer att kunna söka till gymnasiet direkt på hemsidan.

Ökad tillgänglighet

– Meningen med kommunwebben är att den ska ge möjligheter för allmänheten att

kommunicera med kommunen och erhålla tjänster från oss dygnet runt, säger kommunchef Ralf Forsberg.

– Hemsidan ska med andra ord inte bara ge information, utan man ska så småningom till exempel kunna ansöka om bygglov, barnomsorg, anmäla sjukfrånvaro och så vidare via den.

– Ytterligare en viktig funktion som webben så småningom ska ha, är att öka och förbättra dialogen mellan medborgarna och politiker och tjänstemän. Den ska bli ett forum för utbyte av åsikter och idéer, tillägger kommunchefen.

Annika Palm, Britt-Marie Eriksson och Julia Olander är de personer från Göteborgs kommun som Älvsbyn samarbetar med för att göra den nya kommunwebben.

Arbetsgruppen som jobbar med den nya kommunwebbens innehåll och funktioner består av representanter för kommunens olika verksamheter: Marina Eklund, Agneta Abl, Anna-Lena Jonsson, Per Nilsson, Peter Christensen och Bertil Pettersson. Margareta Lundberg ingår också i gruppen.

Arbetsmiljöstipendium

Socialnämnden har delat ut sitt arbetsmiljöstipendium för 2004. Bland de sexton sökande valdes sex stycken som får 4 200 kronor var. Dessa är:

- *Nyberga avdelning 4 B* för att personalen har anammat forskningsrönen om att musik har en positiv och lugnande effekt på såväl boende som personal.
- *Hemtjänstgrupperna Diamanten och Rubinen* för ett utökat samarbete mellan grupperna dels

för att få en bättre psykosocial arbetsmiljö, dels klara arbetsuppgifterna och för att klara budgeten.

- *Nyberga avdelning 3 C* för att de ger sina boende en guldkant i tillvaron, bland annat kan nämnas att man dukar med vita dukar, ljus och vinglas till helgernas middagar.
- *Uggulan avdelningarna Lärkan och Lofjet* för att ha skapat en bra kontakt med anhöriga och låter dem vara med och forma de boendes vardag.

- *Hemtjänstgruppen Tärnan* för deras förslag att bli en pilotgrupp med inriktning på utveckling, ekonomi, samverkan och samarbete. Förslaget innebär bland annat bättre ekonomi i form av tidsbesparing, bättre hälsa och en engagerande och glad arbetsgrupp som ger järnet.

- *Hemtjänstgruppen i Visträsk* för deras riktlinjer för arbetsgruppen som har utarbetats gemensamt vilket påverkat arbetet mycket positivt, alla vet vad som gäller och allt "krut" kan läggas på värtdagarna.

Älvsby Lottakår

— en kamratförening med anor

Sveriges Lottakår är en av 24 organisationer som tillhör försvarets frivilligorganisation. Lottornas viktigaste uppgift är att stötta hemvärdet och försvaret genom att rekrytera folk till utbildningar och kurser. Lottakåren är också en kamratförening för alla kvinnor som vill arbeta för ett fritt Sverige och vill stödja det svenska försvaret.

Älvsbys Lottakår bildades 1939. Efter andra världskriget upplevde lottorna sin storhetstid. Krigsåren hade skapat en känsla hos många att det var viktigt att på olika sätt hålla en hög beredskap för att försvara landet.

90-talet var också en aktiv period i Älvsbylottornas historia. De arrangerade riksmarschen för cancer 1992 och en av höjdpunkterna var när de vid nationaldagsfirandet i Stockholm 1998 fick ta emot en fana av kungen, för att de i många år sålt brevmärken och vykort för stiftelsen Sveriges Nationaldag.

Krympt skara

Idag har Älvsbys Lottakår 26 medlemmar. Några gånger per år träffas de i lokalen på Lövgatan och har medlemsmöten.

– Vi brukar be någon komma och berätta om något intressant ämne, säger kårchef Eina Öberg.

Varannan tisdag träffas de som vill och kan och lagar och äter lunch tillsammans.

– Och så har vi en läsecirkel och några av oss brukar simma tillsammans en gång i

Lisbet Sandberg, Margareta Kristiansson, Lisa Edström, Britt-Marie Söderlund, Gunnel Nilsson, kårchef Eina Öberg, Anna-Britta Öblund och Kerstin Nilsson är några av Älvsby Lottakårens aktiva medlemmar.

veckan, tillägger Gunnel Nilsson som är kassör i Älvsbylottorna.

Den 10 september varje år anordnas Lottans dag runt om i landet.

– Den firar vi tillsammans med de andra kårerna i fyrkantenkommunerna, säger Eina Öberg.

Till sommaren kommer förbundschef Elisabeth Falkemo att besöka Älvsby och Vidsels Lottakårer. Preliminärt blir det den 8-9 juni.

Debatt om framtiden

I den svenska lottakåren pågår en intensiv debatt om Lottornas uppgifter och roll i framtiden. Det finns en gemensam övertygelse att de frivilliga organisationerna i totalförsvaret behövs till exempel för internationell tjänst, och även för civila uppgifter som krisberedskap i fredstid och för opinionsbildning.

– När försvaret minskas förändras de frivilliga organisationernas uppgifter. På en del platser har lottakåren blivit en del i kommunernas plan för krishantering, till exempel hade den en aktiv roll i räddnings-insatserna vid de stora översvämningarna i Småland i somras, säger Eina Öberg.

– Men på andra ställen läggs kårerna ner eftersom det är svårt att rekrytera nya medlemmar, säger Gunnel Nilsson.

– Inom lottakåren finns många meriterande utbildningar, till exempel i ledarskap och personalvård. Vi skulle önska att fler kvinnor fick upp ögonen för dessa och valde att bli medlemmar, avslutar hon.

Vill du att din förening ska presenteras i Älvsbybladet?

Kontakta Anna-Lena Jonsson, tfn 0929-170 00, eller e-post: anna-lena.jonsson@alvsbyn.se

Livsfarligt att gena över tågspåret

Att det kan vara livsfarligt att gå över järnvägsspåret vet de flesta. Trots det är det ganska vanligt att man gör det. Inte minst i Älvsbyn är detta ett problem enligt Banverket. Därför besöker Banverkets informatör Linda Bengtsson skolorna i Älvsbyn och Korsträsk för att berätta för eleverna hur farligt det kan vara att gå över tågspåret på ställen där det inte finns en övergång.

Med sig har hon en film som på ett underhållande sätt ger kunskaper om tåg och järnvägar, och inte minst om riskerna med att vara nära ett järnvägsspår eller att korsa det.

För några veckor sedan var det Korsträskskolans tur att få besök av Linda Bengtsson. Eleverna i barnskoleklassen och i 2-3:an skrattade gott åt den roliga figuren i filmen, samtidigt som de förstod hur snabbt ett tåg kommer och hur farligt det är att leka för nära spåret eller gå över det.

Banverkets informatör Linda Bengtsson pratar med barnen i Korsträsk skola om hur farligt det är att vistas nära ett järnvägsspår.

Du KAN rena luften i Älvsbyn

Nu har vi fått det svart på vitt igen. Vinterluften i Älvsbyn är inte hälsosam. Dessutom har en enkät visat att många mår dåligt av det, på olika sätt.

Det ruggiga är att vi nog alla egentligen vet vad vi ska göra för att förändra saken. Men ändå händer nästan ingenting.

Det finns två stora bovar i sammanhanget: bilarna och vedeldningen. Detta går tydligt att visa i de luftmätningar som genomfördes under hela förra vintern. Luften i centrala Älvsbyn innehåller höga värden av sot, bensen och PM10, det vill säga ämnen som finns i bilavgaser och i röken från ved som inte förbränts ordentligt.

Rapporterna från luftmätningarna är omfattande och inte helt lättlästa, men de är väl värda att plöja igenom och finns tillgängliga på kommunens miljö- och byggkontor.

Höga, men inte för höga

Sammanfattningsvis kan sägas att värdena i centrala Älvsbyn är höga, men överskrider inte naturvårdsverkets miljö kvalitetsnormer. Dock ligger Älvsbyn i topp bland de norrländska kommuner som deltagit i undersökningen och vissa vinterdagar är nivåerna av giftiga ämnen i luften mycket höga – långt över vad som är hälsosamt.

I en enkät som handlade om bland annat hälsa och trivsel svarade många Älvsbybor att de upplever obehag av utomhusluften på vintern på olika sätt. Lukt och andnings-svårigheter är vanliga upplevda besvär och sot, damm och bilavgaser är vanliga orsaker till besvären. Många anger vedeldning som en av de största nackdelarna med sitt bostads-område.

Bensen är en organisk förening. Det är giftigt och cancerframkallande, därför används det till exempel inte längre så ofta som lösningsmedel, något som var vanligt förr.

Dock finns det i bensen för att höja oktantalet.

PM10 är en beteckning för inandningsbara partiklar i luften. De partikelhalter som förekommer i utomhusluften i tätorter idag är i många fall skadliga och har visats vara en bidragande orsak till ökad sjuklighet och dödlighet.

Kopplingar har bland annat gjorts till hjärt- och kärlsjukdomar och sjukdomar i luftvägarna.

Partikelfilter som suttit ett dygn vardera vid förvaltningsbyggnaden, Älvsbyn i januari 2004. De partiklar som fastnar i filtret är sådana som är tillräckligt små för att följa med inandningsluften ner i lungorna.

Vad är det då vi alla måste tänka på?

Jo, när det gäller bilen:

- Gör helst aldrig någon kallstart. Använd alltid motorvärmare när det är möjligt.
- Låt aldrig bilen stå på tomgång. Det är mycket värre för luften än du tror!
- Använd inte bilen om det inte är nödvändigt.

När det gäller vedeldning, denna heliga ko, är det dessvärre många som fortfarande gör fel, kanske omedvetet. Du är väl inte en av dem? Tänk på detta:

- Ved som har legat sedan i våras är inte torr. Det är slöseri att elda med sådan ved, eftersom den är fuktig. Dessutom så sprider det ut stora mängder sot och andra farliga ämnen i den luft som dina barn och barnbarn andas när de är ute. Ved som är några år har inte murknat och tappat energin som många tror. Det är precis tvärtom, den har högre förbränningseffekt. Förr hade man kunskap om detta och eldade med ved som kunde vara uppemot tio år gammal.
- Pyrelida aldrig! Det ger dålig effekt och är dessutom mycket värre för luften än de flesta tror.
- Stäng inte spjällen! Endast om lufttillförseln är tillräcklig få du ut största möjliga energi ur veden och släpper ut helt förbrända avgaser.
- Eftersom utsläppen är högst när man nyss har gjort upp eld är en ackumulatortank ett utmärkt sätt att minska miljöpåverkan från vedeldning. Då kanske det räcker att göra upp eld var annan eller var tredje dag för att hålla villan varm.

Det är hög tid att börja tänka på vår och kommande generationers hälsa även när vi kör bil och eldar med ved!

Djurens brevlåda

Den 19 februari blir det riktigt roligt att vara med och sjunga! Då kommer nämligen Anders Linder till Älvsbyn. Han som var Kapten Zoom, som har spelat med Björne och som var Viktor i Ville, Valle och Viktor när mammorna och papporna var små och som har spelat i många andra barnprogram under många år.

I Älvsbyn ska han spela och sjunga sånger från skivan Djurens Brevlåda. Det blir Kalle Svan, Mörten Kurt, Harrys Hare och många av de andra härliga visorna. Men han ska inte göra det ensam. Alla elever i lågstadiet får vara med och sjunga! Under januari månad kommer musiklärarna från nio kommunala musikskolorna att hälsa på i skolorna och träna på låtarna, så när det blir dags den 19:de kan alla vara med.

Vinterfest

Vinterfesten har blivit en tradition. Den genomförs 22-26 februari 2005.

Ur programmet kan nämnas att på tisdagkvällen blir det en konsert med en stor blåsorkester från musikskolorna i Arvidsjaur, Boden, Luleå och Piteå samt vårt eget Älvsby Brass.

På fredagen blir det som vanligt Pelle Tott-loppet på skidor för barn runt Lomtjärnsparken och andra ungdomsarrangemang och på lördagen vänder sig arrangemanget mer till vuxna.

Nytt för i år är att Norrbottens Museums museidagar hålls samtidigt med information om gamla föremål i skolorna på dagtid och på kvällarna för allmänheten.

Föreningsträffar

Fritids- och kulturnämnden påminner alla föreningsstyrelser om att föreningsuppgifter ska lämnas in före årsskiftet. Träffarna kommer att hållas under januari månad.

Skidspåren och backen i Kanis

Parkförvaltningen hälsar att spåren och backen kommer att pistas så snart det finns tillräckligt mycket snö för att göra det.

På elljusspåret vid Dalen finns sedan en månad tillbaka ett 2,2 kilometer långt konstsnöspår som skidlinjen på folkhögskolan, ÄIF skidor och kommunen tillverkat tillsammans i samarbete med Arctic Falls och Älvsby Traktor.

De har valt det de gillar allra mest

Nu kan även estetiskt intresserade ungdomar i Älvsbyn välja det gymnasieprogram de allra helst vill gå - och få gå det på hemorten.

Åtta elever började i höstas ettan på det estetiska programmet på Älvsbyns gymnasium. Första året läser de i stort sett gemensamt och har, förutom vanliga skolämnen, ämnen som estetisk orientering och nutida konst. I tvåan och trean blir det

Älvsbyns gymnasium

Nu finns det åtta utbildningar att välja mellan på Älvsbyns gymnasium: barn- och fritid, hotell- och restaurang, media, naturvetenskapliga, omvårdnad, samhällsvetenskapliga, tekniska programmet och det estetiska programmet.

I Älvsbyn finns också möjlighet att välja tre idrotter som tillval: längdskidor, simning och gymnastik.

Bland de individuella val som alla elever ska göra finns, förutom de vanliga skolämnena, möjlighet att välja hockey, körkort, fjällvandring och estetisk orientering.

mer av den inriktning de har valt; musik, bild eller teater.

– Jag sökte estetiska programmet för att jag vill arbeta med musik på något sätt så småningom, säger Hanna Lindh och får medhåll av klasskamraten Robin Jonsson.

– Jag vill bli serietecknare så bild var ett självklart val för mig, säger Linda Lundqvist. Även hon får med medhåll av en klasskompis, Jeanette Winberg.

Till och med bättre

Camilla Lundberg är en av de två elever som har valt teater.

– I högstadiet i Vidselskolan gjorde vi en musikal varje år, och jag tycker det är roligt med teater. När jag skulle söka till gymnasiet tänkte jag att ”nu ska jag välja något jag verkligen vill göra”. Vad jag jobbar med i framtiden får vi se då, säger hon. Eleverna är nöjda med utbildningen så här långt.

– Det är till och med bättre än jag trodde att det skulle vara. Undervisningen är välplanerad och vi får fördjupa oss och lära oss mycket mer än i samma ämnen i högstadiet, säger Robin Jonsson.

Alla är också överens om att det är skönt att gå skola i Älvsbyn och att slippa pendla eller bo i Piteå.

Jeanette Winberg, Camilla Lundberg, Robin Jonsson, läraren Marianne Granlund, Linda Lundqvist och Hanna Lindh tycker att det nya estetiska programmet på Älvsbyns gymnasium har startat jättebra.

Anneke trivs i Älvsbyn

Anneke Klötzer är 16 år och kommer från ön Rügen i norra Tyskland. Hon är utbytestudent och går i klassen SP1 i Älvsbyns gymnasium.

– Det är lugnare arbetstempo här än vad jag är van vid, säger hon på otroligt bra svenska.

– Det gick fortare än jag trodde att lära mig språket, säger hon sedan blygsamt.

När Anneke kom till Älvsbyn för snart fyra månader sedan kunde hon bara några ord svenska, men tyckte ändå att hon förstod en hel del. Bara efter ett par månader pratar hon så gott som felfritt och med ovanligt liten brytning för någon som har tyska som modersmål.

– Jag försöker lära mig rullande R nu, säger hon skrattande.

Mindre stress

– Men arbetstempot – ja i min skola i Tyskland är det mycket stressigare att vara elev. Vi har

alltid mellan tre och fem prov i veckan och kan ha två prov samma dag.

– Lärarna har en annan roll i Tyskland än lärarna har här. I Tyskland är de mycket mer dominerande, de lär ut kunskaper på ett sätt som jag tror är gammaldags i Sverige. Här i Sverige är läraren mer som en handledare som man planerar arbetet tillsammans med och får råd och stöd av.

– Jag lärde mig nog mer i den tyska skolan än jag gör här. Fast det kan ju också ha med språket att göra.

– Men det svenska undervisningssättet är roligare. Man tar inte reda på kunskaperna för att man måste, utan mer för att man vill, skulle man kunna säga.

Bor nära skogen

Anneke bor i Lillkorsträsk hos Lars och Annika Nyberg och deras fyra barn.

– Jag kunde inte ha fått det bättre. Jag trivs jättebra och det känns som om jag har fått en familj till.

Hemma i Rügen bor Annekes föräldrar och en yngre syster. Hon har också en äldre bror som har flyttat hemifrån. Men när hon har gått det här året på gymnasiet i Älvsbyn vill hon stanna i Sverige.

– Jag har tänkt gå någon svensk högskoleutbildning efter gymnasiet, berättar Anneke.

På fritiden gör hon sådant som ungdomar gör mest: spelar rollspel, rider, sportdyker, umgås med kompisar, läser, ser teve.

– Och pluggar förstås, tillägger hon.

I år har drygt 25 personer deltagit i nyföretagarprojektet Incubator som drivs av Kompetensutvecklarna på uppdrag av kommunen med EU:s strukturfond och Länsarbetsnämnden som medfinansierare. Projektet fortsätter att ge resultat i form av nya företag i kommunen. Här presenterar vi tre av dem:

All Mekanservice är ett nystartat företag som ägs av Anneli och Staffan Johansson. De utför reparationer och ombyggnationer av alla slags fordon. Både företag och privatpersoner finns bland kunderna.

Företaget sysselsätter fyra personer och håller till i lokalerna där Viklunds verkstäder förut fanns, alltså på industriområdet, bakom Polarbageriet.

Pia Jonsson flyttade till Älvsbyn för cirka ett år sedan. Hon har arbetat som sömmerska i många år, dels i syfabriker i Borås och Norsjö, dels som ändringssömmerska av herr- och damkläder i en klädbutik i Umeå.

Hon har startat ett företag för att sälja tyger och för att åta sig sömnadsuppdrag. Företaget är lokaliserat i Älvsbyn, men till att börja med har hon köpt den inarbetade butiken **Ejvis tyger** på Örnåset i Luleå. Så

småningom kommer Pia Jonsson även att ha försäljning i anslutning till bostaden på Västermalm. Skradderiet utför hon där.

Flygtillsyn heter ett företag med unik kompetens som Nils Bohman i Muskus startat. Kunderna är flygplatser och flygbolag, flygtillverkare och underhållsföretag samt privata flygägare.

Den tjänst som Flygtillsyn främst tillhandahåller är kvalitetsledning, när det till exempel gäller procedurer kring underhåll och säkerhet, i första hand organisatoriska men även tekniska.

Som kvalitetschef vid FlygTeknik-Centrum i Luleå har Nils Bohman sett att behovet av den tjänsten är stort i Norrbotten och Västerbotten och redan innan han hade kommit igång med verksamheten hade han flera stora kunder.

Biltestföretaget **Arctic Falls** har tre nya utländska kunder den här säsongen. Det är bitillverkare och underleverantörer till bitillverkare.

Ove Berggren, vd, berättar att de erbjuder sina kunder en ny service i år.

– Vi har investerat i en backbana i Lillkorsträsk. Det är en skogsbilväg som är en och en halv kilometer lång och slingrar sig uppför Storkanisberget. I backbanan kommer vinterdäck att testas.

Åtta personer går just nu en 14 veckors skraddarsydd utbildning till säljare i Älvsbyns säljkonsultföretag **ArcCall**.

Företaget dubblar i och med det sin stab och har 16 anställda. ArcCalls kunder är stora företag och organisationer som anlitar dem för allt från ren försäljning till medlemsvärkning och besöksbokning.

2004 har gått väldigt bra ekonomiskt sett för **RFN**. Inför nästa år ser det också ljus ut. Bland annat har man besök från Belgien och Schweiz nu i slutet av året – besök som förhoppningsvis ska leda till nya kunder.

– Italienarna som besökte RRN i augusti kommer troligen tillbaka nästa år och detsamma gäller rymdfärjeprojektet Phoenix, säger platschef Nils Widén.

Under de närmaste två månaderna hoppas han dessutom på kyla, eftersom det gemensamma europeiska stridsflygplanet Eurofighter ska testas av en delegation från Spanien.

Polarbröd kommer att börja använda sitt stora nybyggda fryshus efter trettondagshelgen. Redan före jul kopplas kylan igång och sedan ska huset hålla en konstant temperatur på -22 grader.

Den nya byggnaden är 2 400 kvadratmeter. Det innebär att Polarbröd har en total lagringsyta som rymmer cirka 5 000 pallar, det vill säga 1 500 ton bröd.

Orsaken till att man bygger fryshuset är att Polarbröd idag måste hyra pallplatser under de perioder som lagret är välfyllt.

– Det handlar alltså inte i första hand om produktionsökningar, utan om minskade lagringskostnader och förbättrad logistik, säger projektledare Anders Stenberg.

Den spillvärme som bildas av de stora kylaggregaten tar man till vara för att värma fastigheten.

I **Älvsbyhus** nya fabrik i Kauhajoki i Finland pågår just nu ett intensivt montagearbete. Den fastighet som har övertagits för ändamålet har fått nya portar, målats invändigt, försetts med ny belysning och maskinerna installeras allt eftersom. Monteringsbanan är på plats och just nu är det golv- och taklinjen som färdigställs.

I januari ska produktionen komma igång och 160-170 nya älvsbyhus planeras att byggas där under första året.

Samtidigt utbildas 21 personer som kommer att bli de första anställda i Kauhajoki.

– Vi räknar med att behöva 50-60 anställda där så småningom, säger Donald Johansson, vd.

Vill du berätta något om ditt företag på den här platsen? Har ni flyttat, byggt ut, skaffat ny VD, tagit fram en ny spännande produkt eller satsat på nya marknader? Skicka ett mail till: anna-lena.jonsson@alvsbyn.se så berättar vi det i nästa nummer!

Älvsby Lärcenter

I februari flyttar Älvsby Lärcenter, det vill säga den samlade utbildningen för vuxna i Älvsbyn, in i sina nya lokaler på hela översta våningen i Forum. Datorteket, infoteket, alla undervisningslokaler och administrationen är därmed samlade på ett ställe.

Goda uppväxtvillkor

Älvsbyn hamnar på trettonde plats bland landets 290 kommuner i en undersökning som Bris har gjort om hur kommunerna ordnar goda uppväxtvillkor för barn och ungdomar.

I undersökningen har uppgifter ur den offentliga statistiken samlats in. Det handlar till exempel om hur stora barngrupperna är, hur stor del av eleverna som har gymnasiekompetens när de går ut grundskolan och hur stor del av personalen som har pedagogisk högskoleutbildning.

Utifrån detta har Bris rangordnat kommunerna i barnvänlighet. Ytterligare information om vad som görs av betydelse för barns och ungdomars uppväxtvillkor har man fått genom att ställa ett antal frågor direkt till landets kommunstyrelseordföranden.

Resultatet visar att inte mindre än sju kommuner från Norrbotten och Västerbotten ingår bland de tio främsta när det gäller barnvänlighet medan de sex sämsta kommunerna kommer från Stockholms området.

UF

Ung Företagsamhet håller sin regionmässa i Älvsbyn den 15-16 mars. Ett 60-tal UF-företag från hela länet tävlar om att utses till Bästa UF-företag, Bästa säljare med mera.

Robolab

Klasserna från Älvkraskolan gjorde bra ifrån sig när Teknikens Hus i november för första gången anordnade en regionfinal för Norrbotten i tävlingen Robolab. Tävlningen går ut på att bygga legorobotar som ska programmeras med ett speciellt dataprogram. Syftet är att ungdomarna ska ta till vara sin kreativa och tekniska förmåga och träna på att arbeta i grupp.

Klasserna från Älvsbyn vann sju av åtta pris. Klass 8d vann huvudkategorin *First lego league* och gick vidare till finalen i Bergen i Norge.

– Den visade sig vara mycket tuffare än vi hade trott, men vi är ändå jättenöjda med allt vi fick vara med om och lära oss, säger läraren Inger Lundberg.

Klassen blev totalt 27:a bland 34 deltagande lag. Vann gjorde en klass från Borlänge. Elever från den skolan har varit med i tävlingen två gånger tidigare och de har för varje år lärt sig mer om hur man ska lägga upp sitt tävlande i de olika kategorierna. Det var för övrigt första gången ett lag från Sverige vann tävlingen i Skandinavien.

Samma dag genomfördes finaler i många andra länder; 30 000 ungdomar över hela världen tävlade samtidigt med samma uppdrag!

– Vi har tagit lärdom och till nästa år kommer vi att vara ännu bättre förberedda. Men nu vill jag passa på att tacka våra sponsorer som gjorde det möjligt för oss att delta: Sparbanken Nord, Älvsby Rotaryklubb, Älvsby hjärt- och lungsjukas förening och Älvsbyns kommun, säger Inger Lundberg.

– Eleverna hade förresten inte bara roligt. De var också jätteduktiga ambassadörer för Älvsbyn.

Älvsby Traktor:

Mycket mer än bara traktor

Anders Öhman äger och driver företaget Älvsby Traktor. Knappast någon Älvsbybo kan ha missat hans maskiner runtom i kommunen när de gräver, schaktar, skottar och plogar.

Den första traktorn köpte Anders Öhman mest på skoj 1984. Fast egentligen livnärde han sig på annat, bland annat hade han inrett och startat restaurang Trescorona tre år tidigare.

Så den där traktorn fick mest stå. Visserligen registrerade han en enskild firma 1985 och kallade den Älvsby Traktortjänst för att kunna ta på sig uppdrag med traktorn. Fast då blev han anmäld för att han inte hade traktorkort.

Han drev sedan en byggfirma i Stockholm en tid och bilade runt i USA ett halvår innan han 1988 kom tillbaka till Norrbotten. Det var då han började köra traktor på allvar.

– I fyra år sov jag tre timmar per natt mellan maj och november, resten av tiden satt jag i traktorn. På fikarasterna bytte jag olja och lossade långtradare, säger han.

– Det går faktiskt att leva så, tillägger han med eftertryck.

Anders Öhman började med en enda traktor. Idag driver han företaget Älvsby Traktor som äger nästan 40 fordon och sysselsätter 20 personer på vintern och 30 på sommaren.

Produktutveckling

I början av 90-talet när det var lågkonjunktur såldes många arbetsfordon i konkursbolag.

– Då gick det att göra fina affärer. Jag köpte tre maskiner billigt och sedan har det bara rullat på. 1994 ombildade jag företaget till ett aktiebolag och bytte namn till Älvsby Traktor.

År 2000 flyttades verksamheten till nuvarande lokaler på industriområdet. Idag har Anders Öhman 30 anställda under sommarhalvåret och 20 under vintern.

– Vi gör mycket mer än bara kör traktor, säger han och visar runt i verkstaden.

Där pågår produktutveckling. Just nu håller man på att ta fram en produkt som Anders tror kan komma att bli en succé.

– Det handlar om extrautrustning till lastbilar och traktorer som håller på med vägunderhåll, berättar han.

På Älvsby Traktor har olika produkter utvecklats. De används till exempel i traktorer och grävmaskiner.

Tjänster

– Fast 90 procent av de jobb vi gör är tjänster. Det är naturligtvis en hel del markarbeten och schaktarbeten till alla slags byggen och till parkeringar, gräsytor och mycket annat.

Åt Vägverket utför Älvsby Traktor plogning och annat vägunderhåll och åt Telia Sonera gör de stolpbyten i Norr- och Västerbotten, för att nämna två fasta kunder. Transporter av olika slag och distribution är andra verksamhetsområden.

I företagets maskinpark finns idag elva grävmaskiner, elva servicebilar, tio hjulastare, fyra lastbilar, och en höglyftare.

För två år sedan startade Anders Öhman också företaget Portab som säljer garage- och industriportar. Allra mest säljer han av en industriport som han gett namnet Wilmaporten, efter sin äldsta dotter.

Populärbudget

En populärversion av kommunens budget för 2005 kommer att delas ut till hushållen i början av nästa år. Med hjälp av lättförståeliga diagram och enkel text beskriver den kommunens ekonomiska förutsättningar för året och hur kommunens pengar kommer att användas.

När är Rallarsvängen?

Alla ni som arrangerar evenemang eller andra aktiviteter: lägg in uppgifterna i länets evenemangskalender på nätet!

För att göra det går du in på www.alvsbyn.se, klickar på Evenemang och sedan Evenemangskalender. Klicka där det står ”Tipsa oss om evenemang”. Där kan du fylla i uppgifter om det arrangemang det gäller. Efter att ha granskats läggs det sedan ut.

Evenemangskalendern är gemensam för länet och alla turistbyråer söker i den. Redan under hösten har Älvsbyns kommun fått frågor om bland annat när Rallarsvängen arrangeras till sommaren.

Komposterbart i brun tunna och brännbart i grön!

Från årsskiftet skickas allt komposterbart avfall från Älvsbyn till en ny godkänd komposteringsanläggning i Sunderbyn. Den ägs av Norrlands Jord & Miljö i Luleå.

Plastkassar och annat som inte är komposterbart får inte läggas i den bruna tunnans, eftersom det komposterbara måste vara så rent som möjligt.

Allt brännbart avfall ska läggas i den gröna tunnans. Förpackningar tas till återvinningsstationerna i vanlig ordning.

Vid synpunkter på återvinningsstationerna: ring 0200-88 03 11

Tömning och städning av återvinningsstationerna i länet samordnas från årsskiftet av Miljö & Teknik i Kangos. Om du vill tala med deras kundtjänst ringer du 0200-880311.

Skrotbilar

Miljökontoret påminner om att skrotbils-kampanjen pågår till och med 2006.

Uppskattningsvis 350 000 övergivna skrotbilar står idag i naturen, längs vägar och i bostadsområden runt om i landet. Skrotbilar kan skada miljön och innehåller miljöfarliga ämnen som sprids i naturen när bilen bryts ned. Det är dessutom ett stort resursslöseri eftersom 85 procent av bilen kan återvinnas och användas som material till nya bilar.

Om du hittar en skrotbil kan du anmäla det på telefon 020-75 76 00 (vardagar kl. 08.30-12.00) eller på www.skrotbil.nu

ÄLVSBYBLADET

ÄLVSBYNS KOMMUN

Ansvarig utgivare: Ralph Forsberg

Adress: Älvsbyns kommun
942 85 Älvsbyn
www.alvsbyn.se

Telefon: 0929-170 00 vx
Telefax: 0929-174 00

Text/reportagefoto: Elisabet Nordebo

Original/Tryck: Älvsby-Tryck AB, Älvsbyn